

Bokens innehåll bygger främst på en serie enkätundersökningar bland universitetsstuderande i olika nordamerikanska städer. Undersökningarna visar bland mycket annat att en förskräckande stor andel (ibland en majoritet) av respondenterna tror på många kreationistiska och pseudoarkeologiska påståenden, att riktad undervisning minskar denna tro, men att den "tillnyktrande" effekten är övergående och måste underhållas.

En intressant egenhet är att pseudoarkeologiska idéer och kreationism tenderar att utesluta varandra hos enskilda respondenter – skälet är förmodligen att samma religiösa dogmer som förespråkar kreationism förkastar tron på andra "paranormala" fenomen med religiösa förtecken. Respondenterna tycks forma sina uppfattningar om dessa frågor utanför skolan, och nordamerikansk undervisning i naturvetenskap och kritiskt tänkande är uppenbarligen inte tillräcklig för att rubba uppfattningarna.

Bokens allmänna budskap är att vi som vetenskapare inte får låta pseudovetenskapliga påståenden stå oemotsagda – pseudovetenskapens lockelse ligger i dess spännande och intressanta påståenden, och vi måste därför visa hur man med vetenskapliga metoder kan få spännande och intressant kunskap om det faktiska förflutna. Redaktörerna påpekar i den avslutande uppsatsen faren i detta sammanhang med den på senare år så populära postmodernistiska relativismen – endast med hjälp av logik, rationalism och kritisk prövning kan vi ju bedöma exempelvis huruvida pyramiderna verkligen var landningsplatser för

rymdfarkoster eller inte. Det nyttar föga att med en chic formulering kalla vetenskapens kritik mot folklig vidskepelse för intellektuellt förtryck.

Martin Rundkvist

INSÄNDARE:

Forsätt bevaka sekterna!

Jag har under en tid tacksamt kunnat konstatera att massmedia på olika sätt belyst nutidens stora farsot – destruktiva sekter eller kulturer. Även om man tycker att det bara är ett skrap på ytan, är det oerhört viktigt att det kommer till allmänhetens kännedom vilka risker man tar när man möter dessa sekters och kulters värvare av nya medlemmar.

Att man inom många sekter barskrapas ekonomiskt är en aspekt på varför man bör avhållas sig från all beröring med dessa. Än värre anser jag det vara att man vid värvning trott på alla utlovade lösningar på eventuella problem man har. (Man säger sig inom sekterna ha den absoluta sanningen.) Dessa löften visar sig i längden vara falska, men hur skall jag vilja eller kunna erkänna det efter att under en lägre period ha varit delaktig i falskspelet? Det vill till kurage för att inför sig själv och andra tillstå att jag har gått på en nit – alltså fortsätter jag att inbilla mig att allt är förträffligt inom sekten. Eller så har jag kommit så djupt in i rörelsen att jag fullständigt manipulerats och fråntagits ett kritiskt tänkande.

Jag vet att många fortsätter trots att de mår väldigt dåligt. Vissa har haft kvar ett uns av kritiskt tänkande och med stöd av utomstående haft kraft att lämna sekten och dess destruktiva innehåll. Men många – alltför många – har under sin sektion till slut råkat ut för en psykos med behov av långvarig vård. Ett grymt pris att betala för att man trott på sina medmänniskor.

Gemensamt för de destruktiva sekterna är deras odemokratiska uppbyggnad, deras vidriga människosyn och deras intolerans mot olik-tänkande. Till grund för mina påståenden kan jag hänvisa till deras eget skriftliga material.

En fråga som också måste bevakas med skärpa är vad som är orsaken till att sekterna är angelägna om att driva egna skolor. Sekternas struktur påverkar givetvis skolarbetet. Hur skall dessa barn någonsin kunna lära sig ett självständigt och kritiskt tänkande? Vilket enormt ansvar för dessa barns utveckling skolverket har tagit på sig i och med att de godkänt dessa ifrågasatta skolor.

Tack för det engagemang ni hittills visat. Jag hoppas att ni regelbundet tänker återkomma med upplysningar till allmänheten om dessa sekter och kulturer.

Birgit Hansson